

„*Candida auris* – nowy super groźny patogen”

Beata Sulik-Tyszka

Grzyby z rodzaju *Candida* stanowią część mikroflory fizjologicznej człowieka. U pacjentów z obniżoną odpornością są przyczyną Inwazyjnych Zakażeń Grzybiczych IZG (ang. Invasive Fungal Infection). Najczęstszym czynnikiem etiologicznym infekcji grzybiczych jest *Candida albicans*, jednak w ostatnich latach obserwuje się wzrost innych gatunków z rodzaju *Candida* o różnym profilu lekooporności. *Candida auris* jest nowo opisanym gatunkiem o potencjale epidemicznym, który może być przyczyną fungemii. Śmiertelność pacjentów jest wtedy bardzo wysoka i wynosi od 30 do 72%. Do czynników ryzyka infekcji należy: stan zaburzenia odpowiedzi immunologicznej – neutropenia i/lub limfopenia (szczególnie u biorców macierzystych komórek krwiotwórczych i narządów unaczynionych), choroba przeszczep przeciw gospodarzowi (ang. graft-versus-host disease, GVHD), stosowanie kortykosteroidów o działaniu ogólnoustrojowym lub tocilizumabu, wentylacja mechaniczna, operacje brzuszne, nieszczelność zespolenia, stosowanie antybiotyków szerokospektralnych, cewników centralnych i dializacyjnych. Wiarygodną identyfikacją tego gatunku jest technika MALDI-TOF MS (matrix-assisted laser desorption ionisation time-of-flight mass spectrometry) i metody molekularne. Wszystkie izolaty *Candida auris* wymagają oznaczenia wrażliwości na leki przeciwgrzybicze zgodnie z wytycznymi CLSI (ang. Clinical Laboratory Standards Institute). Nie ustalono wartości granicznych dla *Candida auris*. Definiuje się je w oparciu o wartości ustalone dla blisko spokrewnionych gatunków *Candida* i na podstawie opinii ekspertów.

Candida auris i *Aspergillus fumigatus* są wymienione na liście zagrożeń związanych z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe (AMR) opublikowaną przez amerykańskie CDC (ang. Centers for Disease Control and Prevention). Leczenie zakażeń *Candida auris* jest utrudnione ze względu na zmniejszoną wrażliwość na leki przeciwgrzybicze. Niektóre izolaty są odporne na wszystkie trzy główne klasy leków przeciwgrzybiczych. Prawie wszystkie szczepy tego gatunku wykazują oporność na flukonazol. Częstość mutacji FKS1 u *Candida auris* jest nadal niska i wynosi 0–9%, niezależnie od analizowanego szczepu. Wykazano też krzyżową oporność tego gatunku między azolami.

Inwazyjne procedury medyczne, przebyte infekcje, sterydoterapia, pandemia COVID-19 może przyspieszać wprowadzanie i/lub rozprzestrzenianie się *Candida auris* w środowiskach szpitalnych, w których wcześniej nie było tego gatunku. Tworzenie lokalnych map epidemiologicznych, algorytmów terapeutycznych, stosowanie metod przesiewowych przyspiesza diagnostykę infekcji o etiologii *Candida auris*. Zastosowanie dochodzeń epidemiologicznych może przyczynić się do ograniczenia transmisji tych szczepów.